

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7Co/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618205900
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7618205900.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členiek senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Jany Dudíkovej v právnej veci navrhovateľky P. C., nar. XX.X.XXXX, bývajúcej v J. na ul. Š. U. č. XX proti povinnému E. C., nar. XX.X.XXXX, bývajúcemu v J. F. R. na ul. R. č. X, v konaní o určenie výživného pre plnoleté dieťa o odvolaní povinného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 5.9.2019 č.k. 9Pc/22/2018-147 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal povinného prispievať na výživu navrhovateľky sumou 130 eur mesačne počnúc od 1.10.2018, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Dlhé výživné za obdobie od 1.10.2018 do 31.8.2019 vo výške 1430 eur mu uložil zaplatiť v mesačných splátkach po 40 eur splatných spolu s bežným výživným počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku do zaplataenia pod následkami straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky.

2. Rozhodol tak na základe návrhu navrhovateľky, ktorá žiadala určiť výživné od povinného vo výške 200 eur mesačne od 1.9.2018 s odôvodnením, že je študentkou denného štúdia na vysokej škole, ktorú navštevuje mimo miesta svojho bydliska. Po zistení, že povinný je držiteľom živnostenského oprávnenia, pracuje ako vodič taxislužby s príjmom cca 600 eur mesačne, pričom v súčasnej dobe je práceneschopný, avšak ide len o prechodné obdobie, čo vyplýva z predložených lekárskeých správ, okrem oprávnenej má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére I. vo výške 100 eur mesačne, považoval za primerané výživné od povinného vo výške 130 eur mesačne.

3. Proti výrokom rozsudku súdu prvej inštancie o určení výživného a dlžnom výživnom podal povinný v zákonnej lehote odvolanie z odvolacieho dôvodu podľa ust. § 62 ods. 1 CMP a ust. §365 ods. 1 písm. f) a h) CSP s návrhom, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Podľa neho súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav a celú vec následne nesprávne právne posúdil. Je presvedčený, že navrhovateľka príjem matky uviedla výrazne nižší ako v čase rozsudku o rozvode manželstva, čo je podľa neho účelové v snahe získať od neho čo najvyššie výživné. Má za to, že životná úroveň navrhovateľky je vyššia ako jeho. Jeho terajší príjem oproti príjmu v čase rozvodu je výrazne nižší a to o polovicu tým, že bol vyhlásený osobný bankrot voči jeho osobe, nemá žiaden majetok, do času práceneschopnosti mal iba príjem zo živnosti ako vodič taxislužby, ktorý toho času nemá vôbec, pretože je na PN, avšak ako to vyplýva z lekárskeých správ, nie je to len prechodného charakteru, čo súd prvej inštancie vedel a nie je to tak, ako uviedol v bode 26 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Namietal hodnotenie súdu prvej inštancie, že na trhu práce sú pracovné miesta s vyšším príjmom, pretože zistenia súdu sú len všeobecné, súd neskúmal, či je vôbec schopný tieto

práce vzhľadom na svoj zdravotný stav vykonávať. Úvaha súdu o platení výživného je v rozpore so skutkovými zisteniami, ide len o hypotetickú úvahu bez toho, aby to bolo dostatočne preukázané. Má za to, že súd prvej inštancie sa náležite nevysporiadal s otázkou jeho schopností, možností a majetkových pomerov, kedy sa len obmedzil na konštatovanie o zákonných podmienkach vyživovacej povinnosti s poukazom o možných iných pracovných miestach s vyšším príjmom bez toho, aby toto dostatočne zistil a náležite odôvodnil, teda nevie, akými konkrétnymi skutočnosťami sa súd prvej inštancie spravoval a aké úvahy ho viedli k záveru, že práve suma 130 eur zodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam.

4. Navrhovateľka sa k odvolaniu povinného nevyjadřila.

5. Konania vo veciach výživného plnoletých osôb sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

6. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

8. Výrok rozsudku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť, preto nebol predmetom preskúmania v odvolacom konaní.

9. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci, ktorý posúdil podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami povinného uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a povinný ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o výživnom.

10. K odvolacej argumentácii otca odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne aplikoval § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý zaradil medzi všeobecné podmienky určenia rozsahu vyživovacej povinnosti tzv. princíp potenciality príjmov, ktorý má prednosť pred princípom fakticity a ukladá súdu povinnosť prihliadnuť nielen na reálne schopnosti a možnosti rodiča, ale aj tie, ktoré by mohol dosahovať, ak by dostatočne využíval či už svoju kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, zdravotný stav, ako aj možnosti dané jeho vekom. Správne konštatoval súd prvej inštancie, že podľa prehľadu voľných pracovných miest má povinný vzhľadom na jeho vzdelanie resp. prax a predmet podnikania možnosť nájsť si inú prácu s vyšším príjmom. Zákon o rodine zakotvuje výslovne povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1), takže nemôže obstať ani argumentácia povinného, podľa ktorej z dôvodu práceneschopnosti nemá žiaden príjem. K námietke ohľadom jeho zdravotného stavu odvolací súd zdôrazňuje, že povinný žiadnym spôsobom nepreukázal, že zdravotné problémy mu dlhodobo bránia v riadnom pracovnom výkone, nakoľko jeho pracovná schopnosť nie je znížená, nie je dlhodobo práceneschopným ani poberateľom invalidného dôchodku, preto jeho námietky ohľadom jeho neschopnosti plnohodnotne pracovať v dôsledku zdravotných problémov neobstoja a jeho aktuálnu nezamestnanosť nie je možné hodnotiť ako objektívnu neschopnosť plniť si vyživovaciu povinnosť k dieťaťu. Z prepúšťacej správy z chirurgického oddelenia zo dňa 11.6.2019 vyplýva, že pacient bol odoslaný z urologickej ambulancie pre skrotálnu herniu, ktorú pozoruje asi desať rokov, t. č. sa rozhodol objednať na operáciu. Dňa 7.6.2019 podstúpil operačný výkon - uzavretie skrotálnej hernie, pričom operačný a pooperačný priebeh bol bez komplikácií, odporúčané mal fyzické šetrenie šesť týždňov. Následne dňa 12.7.2019 podstúpil ďalší operačný zákrok - resekciu vaku hydrokély, pričom dňa

14.7.2019 bol v dobrom stave prepustený do ambulantnej starostlivosti s odporúčaním fyzického šetrenia aspoň mesiac od operácie a nedvíhania ťažkých bremien aspoň šesť týždňov. Z tretej lekárskej správy zo dňa 21.8.2019 vyplýva, že pacient je objednaný na operáciu slabínovej hernie na termín 12.9.2019. Z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise nie je zrejmé, či povinný skutočne tretí operačný zákrok podstúpil a aký bol jeho záver. Odvolací súd nespochybňuje, že povinný mal v určitom časovom období roka 2019 zdravotné problémy, ktoré mu objektívne neumožňovali v tomto období vykonávať pracovnú činnosť, avšak tieto problémy neboli natoľko závažné, že by mali za následok jeho úplné vyradenie z pracovného procesu v situácii, keď má vyživovaciu povinnosť k dvom dcéram. Je evidentné, že po uplynutí odporúčanej doby fyzického šetrenia by povinný za normálnych okolností nemal mať problém znova nastúpiť do práce ako taxikár, pretože túto prácu nemožno považovať vyslovene za fyzicky náročnú a jej náplňou nie je dvíhanie ťažkých bremien. Neobstojí ani odvolacia argumentácia povinného o tom, že počas trvania práceneschopnosti nedosahuje žiaden príjem, pretože nemá nárok ani na nemocenské dávky, nakoľko pri splnení zákonom stanovených podmienok by mu nemocenské dávky boli vyplácané a práve prostredníctvom nich by preklenul obdobie dočasnej práceneschopnosti. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že povinný už v čase rozvodového konania s matkou navrhovateľky poukazoval na to, že je v osobnom bankrote, svoj príjem uvádzal vo výške 500 - 600 eur mesačne v čistom, ktorý mal z vykonávanej činnosti ako samostatne zárobkovo činná osoba - vodič taxislužby. Tejto činnosti sa venoval vtedy už ôsmy rok a to aj z dôvodu, aby nebol jeho príjem postihnuteľný v exekučných konaniach. V skutočnosti ním prezentovaný príjem nezodpovedal jeho oficiálne zdokladovanému príjmu podľa daňových priznaní. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 30.7.2018 č. k. 3P/148/2018-45 bolo na čas po rozvode určené výživné na mladšiu sestru navrhovateľky I. C., nar. XX.X.XXXX, vo výške 100 eur mesačne. Z dôvodu odvolania otca proti výške výživného, ktoré žiadal určiť v sume 50 eur, rozhodol vo veci Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 31.5.2019 č.k. 8CoP/7/2019-79 tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že povinný bol už vtedy upozornený na prednosť princípu potencionality pred princípom fakticity, pričom mu ako taxikárovi, ktorý je samostatne zárobkovo činnou osobou, nič nebráni, aby organizoval svoje pracovné aktivity tak, aby plne využil svoj pracovný potenciál za účelom dosahovania zisku a mal reálnu možnosť plniť si svoju vyživovaciu povinnosť.

11. K námietkam povinného, že jeho príjem mu neumožňuje platiť výživné v súdom určenej výške, odvolací súd konštatuje, že každý rodič je povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerňovať tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené. Rodič je povinný najskôr splniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť a až následne iné záväzky vyplývajúce zo zmluvných a iných vzťahov. Odvolací súd v závere poznamenáva, že výživné vo výške 130 eur mesačne (t.j. 4,19 eur denne) zohľadňuje iba časť nevyhnutných potrieb navrhovateľky, ktorej odôvodnené výdavky ako mladej dospelaj ženy pripravujúcej sa na budúce povolenie sú rozhodne vyššie ako výdavky povinného, ktorého potreby sú už stabilizované, preto je nepochybné, že matka navrhovateľky dopĺňa zdroj jej výživy na hranicu nevyhnutnú pre jej všestranný rozvoj. Aj z toho dôvodu je odvolacia námietka povinného, že navrhovateľka účelovo uviedla príjem matky výrazne nižší ako v čase rozvodu v snahe získať od neho čo najvyššie výživné, irelevantná.

12. Pokiaľ povinný namieta nedostatočné zistenie skutočného stavu veci odvolací súd zdôrazňuje, že ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, pretože výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde aj s poukazom na čl. 10 ods. 1, 2 Základných princípov CMP, z ktorého vyplýva, že dôkazy a tvrdenia účastníkov hodnotí súd podľa vlastnej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, pričom žiaden dôkaz nemá predpísanú silu. Z obsahu spisu je zrejmé, že súd prvej inštancie mal dostatok podkladov na zistenie skutočného stavu veci vo vzťahu k predmetu konania. V tomto smere odvolací súd uvádza, že ani v mimosporovom konaní nie je povinnosť súdu zisťovať skutočný stav veci bezhraničná. Procesný postup súdu smerujúci k zisťovaniu skutočného stavu veci nie je možné dosiahnuť bez súčinnosti účastníkov konania ako aj subjektov zúčastnených na konaní, preto zákon aj v týchto veciach trvá na naplnení základných procesných povinností účastníkov konania - povinnosti tvrdenia právne relevantných skutočností a dôkaznej povinnosti. Zisťovaniu skutočného stavu veci preto zodpovedá zistenie takých skutočností, ktoré z hľadiska právnej normy smerujú k potvrdeniu oprávnenosti uplatneného nároku.

13. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že je v možnostiach a schopnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v rozsahu určenom prvoinštančným rozsudkom. Vzhľadom na

to, že súd prvej inštancie správne a zákonne rozhodol o určení výživného, určení dlžného výživného a spôsobe jeho zaplatenia, odvolací súd rozsudok v napadnutých výrokoch podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením.

14. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).